

2026-10-07

REMISSVAR
Fi2026/01426

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Promemorian En skyldighet för kommuner och regioner att anmäla anställda som är misstänkta för brott

SmåKom är en nationell organisation för små kommuner. Vi har för närvarande 82 medlemmar, vilka består av de till befolkningstalet mindre, men ofta till ytan större, kommunerna i Sverige. Samtliga av våra medlemskommuner har färre än 15 000 invånare. Vårt remissvar utgår från hur förslagen kan komma att påverka våra medlemmar.

SmåKom anser att det är av största vikt att kommunerna upprätthåller det brottsförebyggande arbetet inom alla områden. Det är också fullt logiskt att staten, regionerna och kommunerna bör lyda under samma regelverk.

Däremot ska finansieringsprincipen gälla när ytterligare uppgifter läggs på kommunerna. I promemorian anges att antalet anmälningar förväntas bli lågt och detta anges som skäl för att kostnaderna kommer bli marginella. SmåKom vill tydligt påtala att en marginell kostnad i en liten kommun definitivt behöver ersättas då det marginella utrymmet ofta redan är upptäat av någon annan administrativ pålaga som anses innebära en marginell kostnad.

Det är närmast nonchalant att föreslå att sedan tidigare utbetalda medel för kommunernas uppgiftsskyldighet enligt lagen om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna ska täcka kostnader som uppkommer i samband med förslaget i den här promemorian.

I övrigt ställer vi oss bakom SKR:s förslag och i synnerhet det de framför avseende konsekvenser för kommuner och regioner (se utdrag från SKR:s yttrande nedan).

6.2 Konsekvenser för kommuner och regioner

Uppskattningen av antalet ärenden i anledning av förslaget är, som angivits tidigare, enligt SKR:s bedömning alltför låg och missvisande. Det utredningsarbete som behöver göras för att kunna bedöma om det föreligger skälig misstanke är komplicerat och omfattande. Det omfattar information och faktainsamling, bedömning av

uppgifters trovärdighet och, inom ramen för det, en initial bedömning av förekomst av bevisning och dess värde.

Uppskattningen att ett sådant arbete kan beräknas ta högst två timmar i anspråk är direkt felaktig. I ärenden som rör misstänkt korruption, vilket är utgångspunkten i promemorian, är den nödvändiga utredningen svår och komplicerad och arbete tar, på grund av brottslighetens art, lång tid och kräver mycket resurser. För att kunna bedöma skäligen misstanke i de situationerna krävs i regel flera veckors arbete av flera personer. Även ärenden rörande andra typer av brott kräver stora utredningsinsatser för att kunna bedöma huruvida agerandet är brottsligt eller inte och om det föreligger skäligen misstanke om brott.

Det är av stor vikt att dessa utredningar görs noggrant och objektivt, vilket ställer krav på kunskap och erfarenhet hos de personer som genomför utredningarna. Det är av stor vikt att noggranna och korrekta bedömningar görs inför beslut om åtalsanmälan för att undvika felaktiga eller grundlösa anmälningar vilka leder till negativa konsekvenser för de enskilda men också allvarliga konsekvenser i förhållandet mellan arbetsgivare arbetstagare. 2026-09-18 6 (7)

SKR:s bedömning efter de uppgifter som delgivits från kommuner och regioner är att tidsåtgång och kostnader för utredning i dessa situationer ligger avsevärt högre än två timmar och att det i realiteten handlar om väsentligt större tidsåtgång beroende på den misstänkta brottslighetens art. Ekonomiska oegentligheter kräver erfarenhetsmässigt mycket stora utredningsinsatser och ta lång tid. I helt uppenbara fall kan insatsen ligga i paritet med vad som anges i promemorian, men den typen av ärenden förekommer endast undantagsvis.

SKR delar inte bedömningen att förslaget endast medför marginella kostnader, då uppskattningen av både antalet ärenden och tid och kostnad för utredningen inte är realistiska eller rimliga. Förslaget bedöms medföra sådan ökning av kommuner och regioners kostnader att de, enligt finansieringsprincipen, måste kompenseras. Förslaget är i sin nuvarande utformning helt ofinansierat.

Det saknas konsekvensanalys av förslaget utifrån ett arbetsgivarperspektiv. En konsekvens som inte berörs är att en lagstadgad skyldighet att anmäla brott till åklagare leder till att kommuner och regioner inte kommer kunna använda sig av den kollektivavtalade disciplinpåföljden skriftlig varning (Allmänna bestämmelser AB § 11 Mom. 2) då sådan inte kan tilldelas arbetstagare om arbetsgivaren anmält den händelse som ligger till grund för disciplinpåföljden till polis eller åklagare. Det innebär en kraftig inskränkning i de möjligheter arbetsgivare på kommunal sektor har att hantera fel eller försummelser inom ramen för anställningsförhållandet.

En handling som inte bedöms vara brottslig kan likväl utgöra ett brott mot anställningsavtalet men dessa kan då inte hanteras arbetsrättsligt med disciplinpåföljd som alternativ. Då denna disciplinära åtgärd inte skulle kunna tillämpas i sådana situationer kan det finnas risk att arbetsgivare i högre utsträckning väljer andra arbetsrättsliga åtgärder som att i stället avsluta anställningen.

En lagstadgad skyldighet att anmäla misstänkta brott innebär en inskränkning i arbetsledningsrätten och begränsar arbetsgivarens möjligheter att agera på ett lämpligt sätt utifrån omständigheterna i det enskilda fallet och begränsar valet av arbetsrättsliga åtgärder.

Det är rimligt att de arbetsrättsliga konsekvenserna av förslaget utreds och klarläggs innan en ändring av arbetsrättslig lagstiftning genomförs.

Yoomi Renström
Ordförande